

[Thestrup.]

vore erfaringer siger os, at statsstøtte og statstilskud ikke billiggør byggeriet, men netop bidrager til at fordyre det. Når jeg tænker på de anstrengelser, vi gjorde os her i tinget tør loven af 1958 for at få indtørt en aftrapning og dermed en nedsættelse af statssubventionen, tør jeg nok sige, at det foreliggende forslag i høj grad markerer den siksakkurs og usikkerhed i boligpolitikken, der har karakteriseret de socialdemokratiske regeringer i de sidste 7-8 år.

Lad mig endelig sige lidt om det private byggeris stilling, hvis dette lovforslag vedtages. For det første skal det private byggeri, selv om det ikke forlanger støtte af nogen art, inddrages under boligministeriets kontrol med alle de vanskeligheder og al den forsinkelse, dette giver for den private. Det vil næppe stimulere bygherrens lyst til at bygge. Tillige skal han konkurrere med et statsunderstøttet byggeri med husleje-reguleringer; men vi erkendte dog fra alle sider i det høje ting, at netop det, at det statsunderstøttede byggeri var så stærkt udbredt, bevirkede, at den private bygherre ikke turde gå i gang, fordi han ikke konkurrerede på lige fod med dette. Erfaringen fra 1958-loven viser det samme. Tror den højtærede boligminister ikke, at det foreliggende lovforslag vil få det private byggeri til at gå i stå? Det er måske den højtærede boligministers mening, at der ikke sker nogen skade herved; sådan kunne det i hvert tilfælde lyde, da vi hørte den ærede socialdemokratiske ordfører, og det er måske den højtærede boligministers mening, at hvis det private byggeri går i stå, vil han lade det sociale byggeri overtage hele byggevirkksomheden i landet.

1958-loven med dens frigørelseslinje bevirkede et større byggeri, end vi har haft i nogen periode efter den anden verdenskrigs ophør. Jeg vil ikke benægte, at der inden for dette byggeri har været en del byggeri af luksuslejligheder, og jeg vil heller ikke benægte, at der har været nogle tilfælde af uheldigt byggeri. Det må vel altid være sådan, at der, når man ophæver en restriktion, der har været i lang tid, vil fremkomme en overgangsperiode, hvori man ikke kan undgå uheldige forhold. Men alle vore erfaringer vedrørende ophævelse af restriktioner viser os dog, at forholdene hurtigt trækker sig i

lave, og at samfundets selvregulerende kræfter får de uheldige virkninger til at forsvinde; og navnlig siger vore erfaringer os, at den mangel, der foreligger i en restriktionsperiode på den pågældende vare, netop hører op, når friheden igen indtræder.

Hvis boligministeren ville lægge denne almindelige erfaring til grund på boligområdet, måtte det føre til, at frihedslinjen fra 1958-loven måtte følges fremefter, og herved ville vi få det tilstrækkelige antal boliger; det højeste, der kunne blive tale om, var en mulighed for indgreb over for de uheldige udslag i en overgangstid. Fordi der har været enkelte uheldige udslag i hovedstadsområdet, er det i hvert tilfælde ikke rimeligt at lægge byggeriet over hele landet i spændetrøje.

I særlig grad må jeg kritisere, at det fremsatte lovforslag vil gribe ind over for parcelhusbyggeriet. Dette har, således som det er vokset frem i de senere år, betydet en overordentlig forhøjelse af vor boligstandard og har i væsentlig grad bidraget til at formindske boligmangelen, og det er mig en gåde, at den højtærede boligminister kan få sig selv til at gå med til noget, der vil lægge så væsentlige hindringer i vejen for dette byggeri, som gennemførelsen af det foreliggende forslag vil gøre.

Jeg beder den højtærede formand om tilfaldelse til at citere en udtalelse af en af de kyndigste på bygge- og boligområdet, nuværende direktør Nørbye, tidligere afdelingschef i boligministeriet, der i finansieringsinstituttets årsberetning udtaler følgende om parcelhusbyggeriet:

„Det synes, som om man overser den betydning, som parcelhusbyggeriet i de senere år har fået for løsningen af vort boligproblem. Lykkes det i fremtiden at gøre gode tider bedre, således som et valg-slogan lød, må man forudse, at en endnu større del af befolkningen vil nære ønske om at få eget hus og også økonomisk vil kunne magte det — det er en ganske overraskende evne og vilje til betaling af husleje, der afsløres, når først det drejer sig om betaling af udgiften til eget hus. Parcelhuset kunne fortjene en mere fremtrædende plads i de boligpolitiske overvejelser.“

Det foreliggende lovforslag vil for mig at se give et helt urimeligt statsregereri. Jeg